

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas**

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Die Julij ocua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

mane fragilitatis fuisse assignat nominus. sed cum publice fungerent officio
absq; iudicio et causa tam sanctis viris non est detrahendum.

¶ De platyna dicit se recipere eius historie auctoritate et ego neq; auctoritate
ex platyna adduxi sed historiam. ¶ Ad Innocentiam rident ea nihil facere
ad oppositū qd de latina illū probat ecclesia et non de alia. Sed q; hec est glossa
Lutherana nulla auctoritate fulcita vel persuasione ea facilitate p̄tēno q̄ adducit
¶ De. 20. annis rident me fuisse opponētē tam triduo. debere utiq; fuisse n̄si
reue: p̄ suis cauteis aliqñ fecisset ex opponente ridentē. nō est hoc oppositū
argumentū. sed ipse posuit. et certe cathedra illam Petrus non secum sumpsit
ad Romam sed primatum transfuit.

¶ De vbo pascere vult dimittere Grego: Ambro: Chylof: Quia simplex verū
vbi nō debeat equiuocari. dico quis hoc ignorat verbū pastoris esse nomē officij.
honoris et etiā oneris. Vñ et prelatis acceptū officij et simul pascendi onus

¶ De p̄ditiōe nō receptio allegata p̄ reueren: patrē q; nec Chri: sicut ipse semp
inheret ltere p̄ditiōe iunxit pasture. nam sic error confirmaret Hussiticus q̄
non existens in charitate non episcopus prelatus pastor: rē.

¶ De ca: significasti de electiōe scio Serlonē et alios doct: p̄dērare in materia
an p̄ditiō sit supra papā. sed q; verba decretalis nō sunt adducta. nihil possum
dicere. sed cōficio nolens me huc allegare pastale p̄ditiōe accepisse p̄ q̄litate.

¶ De Paulo qui primatū Petri nō agnouit sed fuerit ap̄lus Chri: oēs sus
mus Chri: vt arbitro: tñ Petro primatū nullibi abstulit regimīe. sed et mox
turus vt in ep̄la de transitu ap̄loy scribit Petri valedixit vt caput ecclie. que
ep̄la an sit b. Dionysij vel minus incertum habeo.

¶ Paulū dixit vicariū Chri: sed non ḡralem. nam etiā in Apocalypsi ponunt
duodecim fundate ecclie. et tamē fundamentū aliud scz p̄ncipale Nemo ponere
potest. q̄ quod positum est scz Chri:stum.

¶ De sc̄o dixit nō esse ad p̄positū an Petrus sit petra et est totū negotiū nostrū.
tñ solutiōe p̄dicte p̄ me data ad quā me retuli ipse retulit cū expressum sit de
fra Paulū in p̄bare p̄tentionem. sed nescio q̄ ingento reue: p̄ arbitret p̄p̄erea
Paulū negasse p̄matū. vt tolleret schisma. forte nō fuit in p̄sencia que caruit
p̄ncipe. fuisset em̄ Iriū expt̄ quot dissensōes p̄tentiōes et dissidia emergūt. vbi
nō est p̄nceps et caput inter causas diiudicans et agnoscens. Et mirabile videt̄
et si tam paucis v̄bis scz ap̄latus et regimīe tñ velle soluere auctoritatē. p̄
cipia in quāritate sunt minia. In virtute maria. Si Re: pater illa duo minuta
vocabula ap̄latus et regis capitis p̄ncipalis et secundarij attēdisset. dudū pug
nātes vt sibi videt̄ sacre scripture et sc̄oy patrū sententias reconciliaffet. quibz
neglectis necesse est exotica et aliena sequi dogmata.

Die Julij octua. Martinus.

¶ Ad auctoritates a me inductas Pauli ad Corin: et ad Galatas egred. d.
more suo nihil rident nisi qd ingeminat p̄ditiū Constanti: et Hussitas. p̄ que non
soluant mibi auctoritates. Rā sicut dixi p̄ditiū Nicenū alia statuit lōge sacras
tius et celebrius. Ideo quantū ille n̄sit suo. tñ ego meo et dico sicut heri dixi q̄nt
tūlibet alleget p̄ditiū nondū habet ius diuinū. de q̄ solo questio est. ideo p̄ditiū

¶ Sec̄do vt cluderet auctoritates pot̄ q̄ solueret aduente (nihil ad p̄positū.
distinguit ap̄latus et ad ministratiōis. que q; dūano arbitrio est repta. neq; in sa
cris lris. neq; in s. p̄sib: eas interpretantib: habet. nō sum p̄tenti eā mibi esse red
ditā. p̄teritū qñ ap̄lat̄ nō vt ipse cū suis sentit dignitatis nomē sit. sed officij.
vt clar̄ est ap̄lus ad Ro: et vbiq; vbi sedicit accepisse grām et ap̄latū ad obe
diendū fidei. Est em̄ ap̄lus nuncius vbi. et Ap̄latus seu ap̄le officij vbi et sic in
sacris lris ap̄latus siue administratio fere idē erūt. nisi administratiōes intelligat
p̄tentiōes forēses de rebz t̄palib: eccliasiticis. q̄ nō est xp̄ile administratio ap̄lica.
fateor: qdē si ista p̄mittat libertas fingēdi fingēs et ego sanctū Johan: esse cās
cellarium et alium apostolum aliud esse. sed hec omnia non sunt iuris diuini.

αποστο
λη

Euanelcit q̄ principū illud qd̄ minimū in quāttate tactat. 2̄ facte admiro: q̄
dñs egregius sacras literas tra exhorret. 2̄ faciem eorū fugit diuerrens in istos
cuniculos humanit̄ inuentos. Proinde adhuc stat auctoritas ad Co. int̄: q̄
pro schismate tollendo Paulus tollit p̄sonam Petri. Pauli. 2̄ pollo 2̄. 2̄ solū
Christū relinquit. sibi relicto ministerio duntaxat verbi. qd̄ est vere ap̄tatus
et administratio ecclesie. Nec valet q̄ hanc robustissimā auctoritatē voluit dissol-
uere si igda ista similitudine. q̄ puncta sine capite expo. ita sit schismatis
et periculis multis. nam non dabitur ecclesia sine capite. quādo dabunt multū
Episcopi sine papa. quēadmodū videmus fieri in federib: vbi eo pulchritus ad
ministrant respub: quo minus habent cōmune caput. nam hoc est ad oculū
q̄ regnū Francie. Anglie. Britānie. Gallie et infinitorū in mundo sunt sine cō-
muni capite. et tamen non collidunt quolibet regno suo rege contento. Quod
si in ijs t̄palib: fluctantib: tot diuersis ingenijs et morib: homin non habentis
bus neq̄ in celo neq̄ in terra cōmune caput fiat pax et concordia terrarum.
quanto magis id fieri potest in spūalib: rebus p̄stantissimis hoc est vna fides
eadem charitate. eisdem moribus p̄dicta hominibus. Deinde cōmune caput
in celo habentib: sicut apostolus dicit. Vna fides vnus dñs ad Ephe: Quare
si decem essent pape si mille essent pape. non ideo schismata fierent. quare peto
adhuc d. d. velle auctoritatē Pauli meli? solvere similit̄ et illā ad Gala: dēns
p̄sonam hominis 2̄. vbi Paulus reijcit quē. Iquid in petro et apostolus p̄sonā
esse potest. seu qualificatū vt dicunt. nondū est tacta necdum soluta quibus vt
simam disputationē addo et illud q̄ Paulus. 1. ad Co. int̄: 12. describens cor-
pus ecclesiasticū. p̄ no loco apostolos. sc̄bo p̄phetas. tertio Doctores 2̄ sc̄bo
postremo loco gubernatōes. quas d. d. administratōes vocat: recenset. S̄q̄
p̄marus Petri tanta res et tam necessaria esset iure diuino. in sufficienter des-
scripsisset Paulus ecclesiam. vt qui p̄ncipalissimū qd̄ in ea est omisit. Insuper
2̄ hoc adhuc stat q̄ nec Petrus nec vnuerſi apostoli d̄t̄t̄ā ordinare poter-
unt actum. 1. Nec et administratōē dare. ideo Ro: pontifex plus lib̄tatis
rogat administratōis cōferende p̄ totum orbem. quā in suo p̄cesore apostolo
non inuenit. Similit̄ sentio de ordinatōe Pauli et Barnabe act: 13. spū. si
non Petrus aut ecclesia segregauit. ideo gloriatur nō immerito se nihil acces-
sisse ab apostolis magnis. immo ad Co. int̄: scribens. dicit nihil minus se
fecisse ceteris apostolis. Sed et illa auctoritas adhuc Petri auctus strigit
qua scribit ad Gala: qui opatus est petro in apostolatū circūcisionis. Opatus
est et mihi inter gentes. 2̄ infra. Dederūt mihi dexteras 2̄ Barnabe societatis vt
nos in gentes. ipsi aut̄ in circūcisionē. tantū vt pauperū memores simus. Quā
auctoritate si vellem nri non posset d. d. cogere aut vllius hominū apostolatū
Petri latiorē esse q̄ in Iudeos iure diuino et p̄ hoc omnes auctoritates quibus
n̄t̄tur. pascite oues meas 2̄. et tu es petrus 2̄. referendas esse ad terminos sui
apostolatus. quē ad modū Christus clare Johannis. 10. Oues gentium se-
cernit ab ouibus Iſrl. dicens. habeo adhuc alias oues que non sunt ex hoc
ouili. et in fine qd̄ et d. d. heri terigit Apocalyp. 21. describit Hierusalē nouā
cum duodecim fundamētis p̄ter illud fundamētū capitale Ch: istus. et in
ib: nihil differentie ponitur inter fundamēta duodecim qd̄ oīno faciendū erat
si tantū erat de p̄matu Petri sentiendū. ad hoc idem valent pluri sine figure
in scripturis. vt duodecim boues. 3. reg: 4. maris encl. item duodecim Zeu-
culi throni Salomons. duodecim lapides Jordans et similia. in quib: om̄is
d̄ p̄tius offimoda equalitas oim apostolorū descripta est. Nec potest vlla
inequalitas in p̄tariū. p̄bart iure diuino. Nec sint dicta pro ista cōclusiōe quā
ego vsq̄ hodie verissimā credo. immo certe sc̄to. nec spero posse eam vnq̄ cō-
uelli. Quare rogo d. d. egre: ex quo nullā adhuc posuit auctoritatē vniū iuris
pro sua sententia. saltem dissoluat aliquas claret sine diuerſis. alioquin

non habeo enim pro recte sentiente de scripturis theologo. et relinquo. immo refero ad iudiciū non iniurie neque vulgi. sed ordinandorū iudiciū. et cuiuslibet prudentis lectoris candidiq; auditoris.

Eccius.

¶ Rescio quid reuerens pater velit q; ab initio sermonis dixit me nihil rēdisse et tamē in eius pcurſu ſolutiōes meas heri dataſ inuictas et robustiſſimas nitē infringere. an illa ſibi conſent ipſe viderit.

¶ Deinde q; auctoritate concilij Conſtantienſis non vult ſe artari. viderit ipſe. videant Iudices q; iuſte fecerit. Nicenaz Synodū non reſpicio in iſis que ſunt ſider. atq; mores reſpiciūt. vt ordinatiōes epiſcoporū p qualitate temporū et loſ corum mutari poſſunt. Poſtulat ex me vt ſus diuinū ei aſſeram. qđ eſti ſeptus fecerim cōcluſio tamen mea illud non habet. ſed dūtaxat q; reuerendus pater in reſolutio:to dixit Ro: eccleſiā ante tpa Sylueſtri non fuiſſe alijs ſupioiem. qđ in cōcluſione mea nego. tamē fateor primatū Ro: pontificis eſſe de iure diſ utno ſcđm allegata p me. Deinde reprobatuſ ſolutiōne dicit diſtinctionē meā humano arbitrio inuentā quali nō liceat in theologia diſtinguere. ſicut Arrit⁹ voluit Athanaſiū iriſtendero. nam nōmſ litere tenax dixit filium eſſe creaturā. p illud Pater maior: me eſt. qđ dilucens Athanaſius diſtinguēdo Pater maior me eſt ſecundū humanitatē. ſed nō ſecundū diuinitatē. q; ſacras ſcripturas nō diſtingit Arrit⁹. eam nō recepit. et ita in errore p̄tinaciter manſit. Sic in p̄ſtia cum qui elucidaſ ſacram ſcripturā vitam eternā habebunt. Diuerſos paſſus ſcripture conferendo ne in ſacris literis p̄teritas admittat. diſtinctiones dande ſunt. ne litere nōmſ tenax occidat. ſed magis a ſp̄ritu viuificet et quia Petrus alijs p̄ferret ſeptus in ſacris ſcripturis. ſepe eis equalis reſp̄itur. ad contra ſtate vitandā neceſſariū eſt diſtinctionē ponere. ſacre ſcripture conformē Sic et Hierony: innuit et Cyprianus p me allegat. et epiſtola. 9. qui et equalitate apoſtolatus fatent. et tamē primatū Petro tribuūt qđ fieri non poteſt niſi ad diuerſa referas. placet mihi apl'arum dicere oſſitū. ita tamen q; etiā dicat ho: noſem. ſunt em̄ iſta noſa et honoris et onera vt dixi. qđ apoſtolus ad Ro: Indit cat c. 10. quō euangelizabūt niſi mittant? De adminiſtratiōe iterū aſſentor reuerens: p̄ſt. illam ſc; in t̄palib: eſſe multo inferioiem q; illa in ſp̄ualib: Deum optimū rogem⁹ vt epiſcopi noſtri illud agnoſcāt. et ſp̄ualia non p vicarios et t̄palia per ſeipſos adminiſtrēt Denotauit q; adminiſtratiōne regim̄tis in ſp̄ua ſibus p̄ſtue. nec obſtat q; reuerendus pater dicit ſe poſſe fingere Johans cancellariū. Marcū ſigilliferū et. qm̄ vt Auguſt: ait libris verbis vtunt p̄b. nobis vero ad certam regulā loqui fas eſt ideo talia oportet aſſerre que ſunſ damentū recipiant ex ſacra ſcrip. ſicut primū membrū apoſtolatus in apoſto lox equalitate. alterū membrū regim̄tis in Petri primatu. Unde fateor roſ buſiſſi: eſſe auctoritatē Pauli. ſed que mihi nec in vna litera aduerſet. cōtemp ſit reuerens: pater ſimile p me adductū de ſchiſmatib: in puncta p̄ſide carente. qm̄ iam ita ſit in regnis fidelitū Hiſpante Gallie. Anglie. Ungarie. que ſunt ſine capite et tamen ſtat par q; cōcordia. Inter illa miroi quō reuerend⁹ pater tanſ tarū cedtū. belloz. p̄ſtoz. iam fuerit oblitus que non poteſt ignorare. Dicere nolo tam diuturnū diſſidiū et p̄pernum odium inter Gallos et anglos. Odū etiam inueneratū inter Gallos et Hiſpanos. qui toties pro regno Neapolita s no cum maxima Chriſtiani ſanguinis effuſione bella geſſerūt. et vtinā tandem par eſſet ſtabilis et p̄manens. Unam fidem. vnum dominū Chriſtū agnoſco cum apoſtolo. ſed Ro: pontificē vt Chriſtū venero: vicarium. Stat ergo p̄ſtoz ſoluto inuicta et valida meo ſaltem exili iudicio. de quo doctores indicent.

¶ P̄terea obſeruand⁹ pater dicit verba Pauli p me non tacta Deus perſoſ nam hois non accipit ſic minus ſoluta. forte obaudiuit. qm̄ tam ex Ambro: q; Hierony: addunt eorundē verboz ſententiā. Johānes em̄ et Petrus ideote

Quia omnes
ſumus cecel
dixit Eccl⁹.

R

fuerant et anaphabetici in lege. Paulus contra doctus fuit proficiens super multos
cos cotraheos suos. ut desit testatur. noluit ergo Paulus reputare quales fuissent
Petrus et Johannes. quia persona hominis deus non accipit. Ita enim elegit petrus
catore sicut vocari scribam. sed per hoc primatus non tollit. sed acceptio personarum
deo non imputat. etiam si unum alteri belegerit. ut de Cornelio Petrus fatebat
in veritate cooperi quod non est acceptio personarum deum ventam ad inducta per preteritum.
¶ Apostolu citat prima ad Corin: 12. qui corpus mysticum describens refert
apostolos. prophetas. doctores et novissime administratione. dico egregie quidem
apostolum descripsisse. sed primatum tibi nec negasse nec asseruisse. Inualidum est ergo
argumentum hoc: Paulus huiusmodi primatus non meminit. ergo primatus non est
in ecclesia. cum quod pueri sciunt locum ab auctoritate negative non valere. tum quod etiam
in sacra scriptura uno loco non expressum. iuxta Augustini doctrinam libro de doctrina
Christi ex alio loco accipi debet. sicut nos fecimus. pariformiter videmus ad
illud Apocalyp: 21. fateor. 12. sunt fundamenta. sint illa etiam figurata per duos
decim boues per 12. leum per 12. lapidum Iordanis. sed in his numerus duodenarius
apostolorum asserit. primatus ob hoc non negat. Ego autem etiam locum ob hoc inductum
quod oporteat passus sacre scripture proceres ostendere. et cum apostolus unum fundam
mentum Christum posuisset et nemo aliud ponere posset. Petrus per hoc fundamentum
ecclesie negari non debere. quod Johannes et ipse sanctus. duodecim posuisset funda
menta. quod nisi distinctione acceptis de fundamento fundamentorum. et per
pali et de fundamento substituto seu secundario Paulum et Johannem proceres.
¶ Secundo loco induit Petrus non potuisse ordinare Mattheum. sic spiritum sanctum
segregasse Paulum et Barnabam. Rideo cum apostoli fuerint episcopi non memi
ni me reperisse in sacra scriptura ordinatos a Christo episcopos. cum in vitima
cena primum eos ordinaverit sacerdotes. quare et illud in Petrus referre possumus
quod ad episcopatus ordinationem. attamen. quod apostolus officium a solo deo tributum
admitto. non minus quod divinum postularunt presidia. sores enim miserum non vulgari
more sed ut sacer Dionysius testat fors illa fuit spiritus sancti visibilis apparitio.
Unde locus ille per primatum Petri facit. quod primatum sibi concessum exercutus esse.
In diebus illis exurgens Petrus in medio fratrum etc. Sicut et de Sappira et
Anania. sicut in excusatione apostolorum quod non essent multo repleti. sicut in responsione
et defensione coram consilio Iudeorum et alijs in actibus apostolorum contentis. ubi regimine
superioritatis exercuit. Unde Mattheum credo apostolum a domino factum et a sancto Petro
episcopum ordinatum. Sic et de Paulo dudum processit quod apostolum a deo acceptum
abundantius etiam laborasse alijs fateor. Sed ad terram ventam quod videt magis
facere ad postum inter alia per reue: patre adducta. qui cooperatus est Petro ad
Salat. Et dico Paulum non permixisse sibi ius divinum. sed narrasse factum esse
et Petrus in actibus apostolorum Cornelium gentile in fide instruere. et gratiam
in Antiochia ubi presedit et similiter Rome. ubi tandem martyris a Nerone
till coronatus est preside et docuit. simul cum Iudeis ad fidem conversis et conuer
tendis. Unde clare liquet Paulum factum tunc narrasse. Dierego quod sancti Paulus
non meminit officium regiminis vel primatus presidentie. sed executionis apostolice
secundum quem apostoli diuersas sortiebantur. primum. in quo et Petrus alijs
apostolis equalis fuit secundum Anacleum canon in nouo secundum Dierego contra Ioh
annem super epistola ad Salatas secundum Cyprianum in Epistola. 9. ad Rome: papam libro. 4.
Qua de re sacra scriptura intelligenda est cum effectu ut aduertamus quod
de officio apostolatus loquat. et quando de regimine preside seu presidente
non dissoluisse auctoritates per eum inductas. quod idem dicerem de eo. attamen
nullus ex sanctis patribus ita intellexit auctoritates per reue: patrem in
ductas ad negationem primatus Petri super alios. sicut ipse induxit. Contra
vero plurimam sanctorum patrum intellexerunt auctoritates per me inductas loqui

Non est ver
dixit Marti:

de primatu Petri. Unde circa illam conclusionem si aliquando acerbius et durius
quidam loquutus sum contra reueren: patrem. nollem arbitrum in personam
suam dictum. sed causa ipsa que vertit tam pregnans et necessaria mihi vides
batur. vt verba aliqui acriter essent vtenda. In reliquis conclusionibus: Eccliam
semper experientia modestam. vnde et ego istam conclusionem volo finire in p[ar]te. q[uo]d
reperem s. Petru[m] primatu[m] totius ecclesie a Christo renuisse ex p[ro]missio[n]e et facta
Matth: 16. sicut intelligit Hiero: Ambro: Cypri: et alij. ex no[m]inatione q[uo]d primus
no[m]inatur Matth: 10. scdm glossam ibide[m]. Ex solutio[n]e tribuiti Matth: 17. vbi soli
ipse fuit equiparatus Christo. scdm Aug: et Amb: Ex eo q[uo]d Christus rogauit
pro fide eius indefectibili. et iussit eum p[ro]firmare fratres Lu: 22. scdm Chrysostomum
et sanctu[m] Leonem. q[uo]d pastor omnium Christi constitutus est Iohannis vlti: scdm
Chrysostomum et Grego: q[uo]d Christus ait ad Petru[m] sequere me. non solum s[ed] genere
martyrii sed et ordine magisterij. scdm Theophilu[m]: q[uo]d solus iussus est Petrus
venire sup[er] mare ad Christu[m]. vt sic mundus per mare designatus totus et sub
secus scdm Bernbarthoe Const: ad Eugen: et per alia sup[er]ius adducta reputo
conclusionem illam a tot s. patrib: et nouissime a concilio Constantiensi pbaram esse
veram. nolo tamen inniti p[ro]p[ter] pudente paratus captiuare intellectu[m] meum
et in ijs et quibuslibet alijs iudicio iudicij ordinandoru[m] sed apostolice et alioz
pudentum et bonorum vtrorum

Soli deo gloria.

hora secunda Martinus.

¶ Cogimur ad h[ec] corone q[uo]d egre: d. d. illius obiecta mea simul plurima
opponit et rursum me r[ati]one coegit et quanc[um] id voluiss[et] preterire. s[ed] vt or
dinatis iudicib: p[ro] offensa meam sententia declararem paucis respondeo. Primu[m]
opponit: q[uo]d Petrus prefabat electioni Martine et h[er]eticis ap[osto]los 22. Credo
aut[em] nec ip[s]e d. d. videri per hoc pbati primatu[m] Petri si Petrus predicat. cum
in sup[er]iorib: ipse mihi responderit aliud esse ap[osto]latum et aliud administratione[m]
regimini. non recte g[er]it Petru[m] sic p[re]dicando exercuisse administratione[m] res
gimini: alioquin et Stephanus erit primus et papa. q[uo]d et ipse predicauit et
multa fecit in populo. Et q[uo]d credit Martine ap[osto]lo esse episcopu[m] ordinatu[m] a
Petro. sum content[us] vt credat quidquid voluerit. ego non credo nisi prober. It[em]
q[uo]d Petrus exercuerit primatu[m] in p[er]cussione Zinanie et Saphire potest dici sed
no[n] pbatur. nam suscitauit mortuos q[uo]d et alij ap[osto]li fecerunt. Item q[uo]d ex
sant apostolos ne viderent esse eb:ij. nec hoc iudicij est primatus. cum vt dixi
egre: d. d. semp[er] distinxerit primatu[m] ab om[n]ib: q[uo]d b:z administrationib: c[eter]ib: ce
teris. Item q[uo]d Petrus ambulauit sup[er] mare et Bernbar: per mare interpreta[m]
mundu[m] concedo. sed nihil ad primatu[m]. cum et nos calcare debeamus mundu[m].
Illud libens transseo de fide indefectibilitate rogante Christo p[ro]missa. credo
em fidem Petri nunq[ua]m coecidisse. et si ipse ceciderit a fide. Tunc em latro credidit
fide Petri. q[uo]d Petrus negauit. vt Aug: ait. longe aliud est fides q[uam] primatus.
Item illud q[uo]d Petrus dedit staterem p[ro] Christo et se in quo equipatus dicit
Christo. concedo. sed nihil ad primatu[m]. imo contra primatu[m]. nam mox sequit[ur]
vt et Hierony: interpreta[m] ceteros ap[osto]los ideo offensos q[uo]d Petrum suspi
carentur fore maiorem. ceperunt disputare quis esset maior. Ideo Christus
adlocato paruo compescuit eorum ambitionem et sic sequentia tertus for
tus pugnat contra primatum qua[m] precedentia p[ro] primatu[m]. Illud Iohans
nis vltimo q[uo]d soli Petro dictum est. Sequere me. interprete Theophilo. sit in
telligendum non modo de genere martyrii sed et ordine magisterij. nego The
ophilum. cum q[uo]d Augustinus melius videatur sentire dicens sic. Sequere
me temporalia mala perferendo. et si Augustinus non diceret. ipse textus

R ij